

zřejmě, že zmateční stížnost státního zastupitelství (v podstatě co do právního pojetí případu bezpředmětná se zřetelem na skutečný obsah rozsudku) není provedena po zákonu, takže ji bylo zavrhnouti již s tohoto hlediska. Toto rozhodnutí není v rozporu s rozhodnutím tohoto zrušovacího soudu, sb. n. s. č. 3780, jehož se státní zastupitelství, třebas ne výslovně, přece zřejmým poukazem dovolává, neboť v případě, o který tenkrát šlo, byly zjištěny jen okolnosti přitěžující, tak že mělo býti použito trestní sazby od jednoho roku do pěti let.

Čís. 3888.

Skutková podstata zločinu podvodného úpadku podle § 205 a) tr. zák. nepředpokládá nutně, by bylo již zahájeno řízení vedoucí k nucenému uspokojení věřitelů; v úvahu přicházejí i věřitelé, kteří na odstraněných předmětech neměli práva zástavního.

(Rozh. ze dne 31. května 1930, Zm I 886/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 16. listopadu 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodného úpadku podle § 205 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Pravda je, že předpoklad rozsudku, že všechny věci uvedené v zájemném protokole byly zabaveny ve prospěch všech věřitelů, není správný a neodpovídá částečně spisům. Leč tento rozpor nedotýká se podstaty věci. S hlediska zákona je rozhodné jen, že obžalovaný s oněmi věcmi, tvořícími součást jeho jmění, naložil způsobem přičítícím se zákonu a že tak části svých věřitelů znemožnil, by hledali a našli buď úplné neb aspoň částečné uspokojení z oněch věcí, najmě ana skutková podstata § 205 a) tr. zák. ani nepředpokládá nutně, by bylo již zahájeno řízení k nucenému uspokojení věřitelů. Nezáleží proto pro přičitatelnost na tom, že obžalovaným odstraněná mouka nebyla pro některé věřitele vůbec exekučně zabavena. — Tvrzení stížnosti, že některé předměty v zájemném protokole sepsané nelze považovati za zabavené z toho důvodu, že exekuce na ně prvními věřiteli vedené byly zrušeny, neodpovídá spisům. Vychází z příslušných exekučních spisů, že bylo podle §§ 200 čís. 3 a 282 ex. ř. zrušeno jen řízení prodejové. Ostatně se podle § 205 a) tr. zák. nevyžaduje ani nutně, by bylo v běhu již řízení vedoucí k nucenému uspokojení věřitelů, takže v úvahu přicházejí i věřitelé, kteří na odstraněných předmětech neměli práva zástavního.

Čís. 3889.

Nejde o urážku na cti (§ 491 tr. zák.), má-li býti slovem »Revolutionsheld« dán jen výraz myšlenky, že napadený je členem komunistické

strany, usilující o změnu demokraticko - republikánské formy státu revolucí.

Byla-li urážka vyslovena ve formě úsudku, lze dokazovati správnost nebo pravdivost úsudku důkazem pravdivosti návět, na jichž základě byl úsudek učiněn.

Promlčecí lhůta jest při přečinu proti bezpečnosti cti podle § 532 tr. zák. tři měsíce; za předpokladů § 11 tisk. nov. se zřetelem na § 40 tisk. zák. šest měsíců.

Výzva k pojmenování původce není stíhacím úkonem.

(Rozh. ze dne 5. června 1930, Zm I 168/30.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 2. ledna 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti podle § 488 a 491 tr. zák. a § 1 zák. ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se číselně důvodu zmatečnosti čís. 9 a) a b) 281 tr. ř. nelze upřítí oprávnění. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle §§ 488 a 491 tr. zák. jen ohledně věty »man weiss wirklich nicht, ob diese Revolutionshelden Arbeiter- oder Unternehmerinteressen vertreten«. Ve slově »Revolutionshelden« spatřuje soud výtku opovržlivého smýšlení, poněvadž jím jest soukromý obžalobce označen za člověka schvalujícího revoluci, v dalším výroku pak obviňování z nečestného činu, pokud se soukromému obžalobci jakožto placenému zástupci, tajemníku komunistické strany, tedy především pracujícího lidu vytýká, že zneužívá důvěry, jedná tajně ve prospěch podnikatelů a proti straně. Nálezací soud, omeziv se pak ještě na zjištění, že si obžalovaný byl jako inteligentní člověk vědom urážlivé povahy projevu, vydal na tomto podkladě odsuzující výrok. O otázce, zda se obžalovanému podařil důkaz pravdy, vůbec neuvažuje a jest zmateční stížnost v právu, pokud v této příčině vytýká rozsudku zmatečnost. S souzením případě bylo předem uvažovati, jak stížnost právem uvádí, co vlastně bylo účelem pozastaveného výrazu »Revolutionshelden«; měl-li býti tímto slovem dán jen výraz myšlenky, že soukromý obžalobce jest členem komunistické strany, usilující o změnu demokraticko-republikánské formy státu revolucí, nebylo by lze v tomto výrazu spatřovati než správné označení politických snah a směrů soukromého obžalobce a nenaplnil by pak v souzeném případě projev ten skutkovou podstatu přečinu podle § 491 tr. zák.; vždyť hlásí-li se někdo ke straně, hájící program onoho rázu, a je-li dokonce i tajemníkem této strany, přiléhá na něho i označení »Revolutionsheld«. Co se týče dalšího obsahu pozastaveného projevu, jest na bledni, že jej nelze vy-

trhnouti z celé souvislosti článku, nýbrž že jeho význam a smysl lze správně posouditi jen v této spojitosti, jež poukazuje k tomu, že výtky soukromému obžalobci, že se neví, zda zastupuje zájmy dělníků či podnikatelů, jest úsudkem z předchozích návět. Byla-li však urážka vyslovena ve formě úsudku, lze dokazovati správnost nebo pravdivost úsudku důkazem pravdivosti návět, na jichž základě byl úsudek učiněn. Pokud si soud tyto zásady neuvědomil a obžalovaného uznal vinným, že vyslovil úsudek soukromému obžalobci na cti ubližující, jest jeho výrok právně mylný a zmatečný, ano bylo povinností soudu uvažovati i o tom, z jakých návět byl úsudek vyvozován a zda tyto návěty jsou správné a ospravedlňují výtku. Bylo proto zmateční stížnosti obžalovaného v celém rozsahu vyhověti a za předpokladů § 5 novely k trestnímu řádu uznati již v zasedání neveřejném, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývati se ostatními námitkami zmateční stížnosti.

Z moci úřední připomíná se k těmto vývodům podle § 290 tr. ř. toto: Trestný čin byl spáchán asi dne 2. ledna 1929, jak lze předpokládati podle data periodického tiskopisu, ve spisech založeného. Promlčecí lhůta jest při přečinu proti bezpečnosti cti podle § 532 tr. zák. tři měsíce a jen za předpokladů § 11 tiskové novely s ohledem na § 40 tiskového zákona šest měsíců. První vyšetřovací úkon byl proti obžalovanému předsevzat dne 4. dubna 1929 vydáním obsílky k smírnému jednání; předchozí výzvě k pojmenování původce nelze přiznati povahu stíhacího úkonu. S ohledem na tyto okolnosti bylo na soudu nalézacím, by bedlivě zkoumal a zjistil, zda v souzeném případě činí promlčecí lhůta šest měsíců, či tři měsíce; činí-li lhůta tři měsíce, by dále zjistil, zda tato doba uplynula do dne prvního stíhacího úkonu, a zda jsou splněny i další podmínky § 531 a) — c) tr. zák. Pakli ano, byla by tu okolnost, pro kterou by čin přestal býti trestným.

Čís. 3890.

Všeobecné předpisy trestního zákona (§ 5) o spolupachatelství platí i pro zločin vraždy.

Předpis § 135 čís. 3 tr. zák. postihuje jen pachatele vraždy, nikoliv toho, kdo úmyslně vyvolav v pachateli zločinné rozhodnutí k zamýšlenému trestnému výsledku, jest podle § 5 tr. zák. jen intelektuálním původcem vraždy.

Pod pojem »vrah sám« (§ 136 tr. zák.) spadá každý pachatel i spolupachatel vraždy, n a p l ů j e - l i jeho činnost skutkovou podstatu § 134 tr. zák.; trest smrti je tu stanoven i na spoluvinu, nabyli-li forem v zákoně přesně vymezených.

Zločinu zjednání k vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 3 tr. zák. se dopouští i ten, kdo jest při vraždě provedené několika osobami zjednatelům třeba i jen jediného z několika spolupachatelů, jednajících ve vzájemném dorozumění.